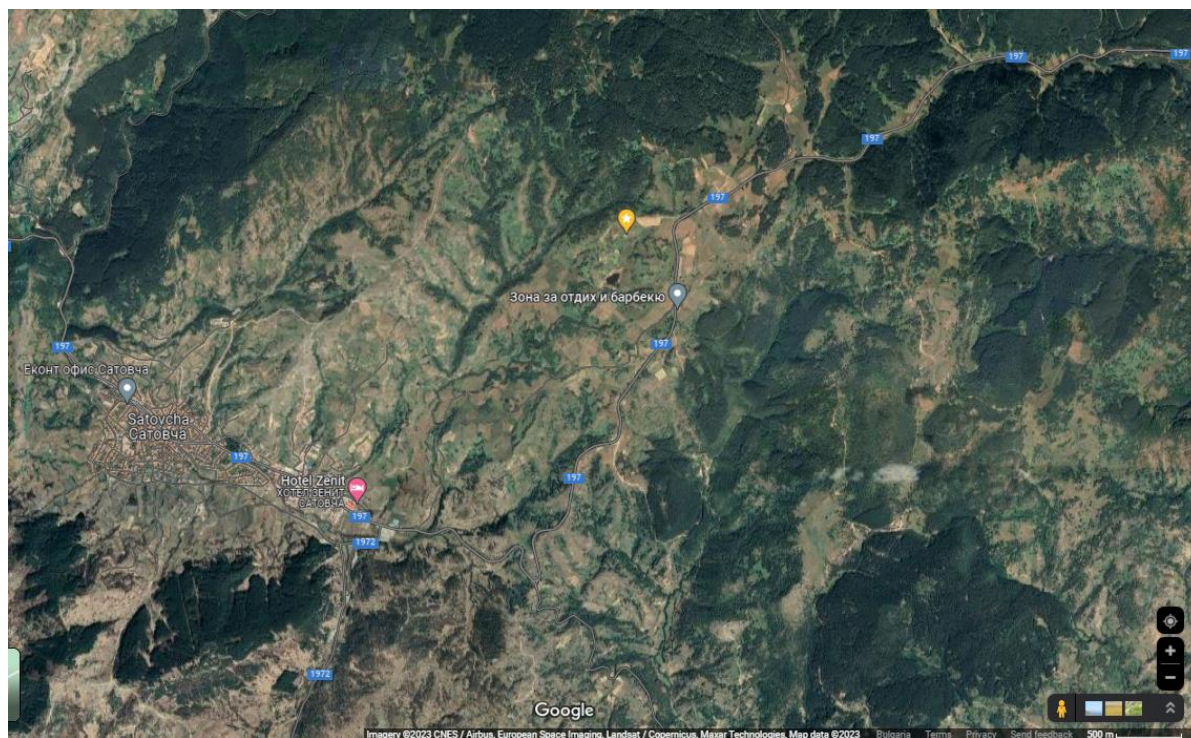

Находище на палеофлора “Сатовча”

Произход на името. Геотопът е наименуван на близкия град Сатовча (фиг. 1.)

Местоположение. Намира се на североизток от гр. Сатовча, близо до пътя Сатовча – Доспат. Координати 41°37'57.3"N 24°01'06.7"E.

Фиг. 1. Местоположение на геотопа

Категория, клас и тип. Геотоп с научна стойност, клас палеонтоложки – фосилно находище на фосилна палеофлора, насекоми, пера от птици и ларви на земноводни в седиментите на Сивишка свита в грабена Сатовча. (Vatsev, Pirumova, 1983). Възраст – среден миоцен.

Статут, територия и граници. Геотопът не притежава статут на защитен обект.

Исторически преглед. Сведения за находището са публикувани през 1951 от Stefanoff и Ganchev. По-детайлно изследване на находките се извършва в периода 1991-2000г.

Геоложка обстановка. Геотопът се намира в зоната на грабен Сатовча, намиращ се на южните склонове на Западни Родопи. Районът се отличава със сложна тектонска обстановка и специфично развитие на седиментацията. Находището е изгладено от слоисти диатомити с различни примеси, отнасяни към Сивишката свита. По повърхността на слоевете има многобройни листни отпечатащи, редки са находките на

водни кончета, пера и попови лъжички.

Геоконсервационна характеристика. Геотопът е обект с научна стойност, представляващ фосилно находище на фосилни растения, пера от птици и на ларви на земноводни.

част от определената макропалеофлора:

Acer protohyrcanum Palam. and Bozukov

Acer tricuspidatum A. Br. & Agass

A. pseudoplatanus L. foss.

Alnus crebrinervis E. Kovács

Alnus aff. *subcordata* C.A. Mey.

Amentotaxus gladifolia (Ludw.) Ferg., Jählich. & Alvin

Ampelopsis aff. *cordata* Michx.

A. palaerhodopaea Bozukov & Palam.

Betula dubiosa Holl.

Byttneriophyllum Givulescu ex Knobloch & Kvaček

Carpinus grandis Unger

C. suborientalis Sap.

Cornus aff. *alba*

Cornus buchii Heer

Cryptomeria rhenana Kilpper

Cyclolobium aff. *brasiliense* K. Koch.

Daphnogene bilinica (Ung.) Kvač. & Knobl.

Daphnogene cinnamomifolia (Brongn.) Unger

Distylium aff. *racemosa* Sieb. & Zucc.

Dodonaea salicoides Andr. var. *multirevis* Palam.

Engelhardia macroptera (Brong.) Unger

Eotrigonobalanus furcinervis (Rossm.) Walth. and Kvač.

Gordonia stefanovii Palam. and Bozukov

Halesia aff. *diptera* Ellis

Lithocarpus aff. *falconeri* (Kurz) Rehder

Juglans acuminata A. Braun ex Unger

Myrica lignitum (Unger) Sap.

Ostrya angustifolia Andr.

Ostrya aff. *carpinifolia* Scop.

Periploca graeca L. foss.

Persea braunii Heer

P. princeps (Heer) Schimp.

Pinus brevis Ludw.

Populus balsamoides Göpp.

P. populina (Brongn.) Knobl.

P. zaddachii Heer

Quercus lyellii Heer

Rhamnus rectinervis Heer

Rubus aff. *phoenicolasius* Maxim.

Salix cinerea L. foss.

Stewartia submonadelpha Tanai and Onoe

Thuja saviana Gaudin

Typha angustifolia L. foss.

водни кончета:
Oligaeschna bulgariensis Nel, Simov, Bozukov, Marinov, 2016
Stenolestes rhodopensis Nel, Simov, Bozukov, Marinov, 2016
Primorilestes magnificus Nel, Simov, Bozukov, Marinov, 2016

попова лъжичка на жаба:
Eopelobates cf. *bayeri* Špinar, 1952

Интерпретация.

Околен ландшафт. Геотопът се намира в близост до зона за отдих по пътя Сатовча – Доспат.

Културно и духовно значение. Находището няма културно и духовно значение в общоприетия смисъл. Има важно значение като находището с най-богата средномеоценска палеофлора в страната.

Развлекателен потенциал. Геотопът е близост до заграден участък, между обработваеми или заблатени участъци. Околностите са красиви, но пътят е черен и при дъжд ще е недостъпен с автомобил. Но посещението на неспециалисти до находището не е желателно.

Достъп и туристическа инфраструктура. Достъпът е по черен път, отклоняващ се от шосето Сатовча-Доспат, на около 770 м. северно от зоната за отдих. В района няма обекти за отдих и обществено хранене, но е близо до гр. Сатовча. В града има къщи за гости и хотел.

Експертна карта (количествена оценка

Палеопампа

- Bozukov, V. 1999. Miocene macroflora of the Satovcha Graben (Western Rhodopes). I. Systematics. 4. Myricaceae, Juglandaceae, Theaceae, Salicaceae, Ericaceae, Myrsinaceae, Tiliaceae, Sterculiaceae, Fabaceae, Meliaceae, Anacardiaceae, Rutaceae, Aceraceae, Sapindaceae, Styracaceae, Cornaceae. – *Phytol. Balcan.*, 5, 2-3, 47-62.
- Bozukov, V., Ivanova, R. 2014. New fossil taxa in the Neogene flora from the region of Garmen and Satovcha villages (SW Bulgaria). *BULGARIAN GEOLOGICAL SOCIETY, National Conference with international participation “GEOSCIENCES 2014”*, 55-56.
- Bozukov, V., Hristova, L., Ranguelov, B. 2022. New data on the genus *Cornus* L. (Cornaceae) in the Bulgarian Miocene flora. *REVIEW OF THE BULGARIAN GEOLOGICAL SOCIETY*, 83, 3, 2022, p. 145–148.
- 'eFloras (2008). Published on the Internet <http://www.efloras.org> (accessed 04.10.2008)' Missouri Botanical Garden, St. Louis, MO & Harvard University Herbaria, Cambridge, MA.
- Ivanov, D. 2004. Pollen of some exotic plants in the Neogene of Bulgaria. *Acta Palaeobotanica*, 44 (1), 69-77.
- Kitanov, G. 1984. Pliocene Flora Composition in the Gotce Delchev Region. – *Fitologiya*, 25, 41-70 (in Bulgarian with English abstract).
- Nel, Andre, Simov, Nikolay, Bozukov, Vladimir, and Marinov, Milen. 2016. New dragonflies and damselflies from Middle Miocene deposits in SW Bulgaria (Insecta: Odonata). *Palaeontologia Electronica* 19.3.35A: 1-13
- Palamarev, E. 1963. Die Tertiärflora des Piriner Kohlebeckens. – *Izv. Bot. Inst. (Sofia)*, 11, 69-101 (in Bulgarian with German abstract).
- Palamarev, E. 1964a. Neue Angaben über die fossile Flora des Piriner kohleführenden Tertiärs. – *Izv. Bot. Inst. (Sofia)*, 13, 129-148 (in Bulgarian with German abstract).
- Stefanov, B., A. Ganchev. 1951. *Stewartia* L. and *Gordonia* Ellis (Theaceae) in the Pliocene flora of Bulgaria. – *Izvestia Bot. Inst. (Sofia)*, 2, 163–174 (in Bulgarian).
- Vatsev M., L. Pirumova. 1984. Lithostratigraphy of the Tertiary sediments from Satovcha Graben. – *Ann. Inst. Geol. & Minig (Sofia)*, 2, 169-179 (in Bulgarian with English abstract).